

معرفی بخش تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

تاریخچه

بخش تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر از سال ۱۳۳۸ به همراه بخش اصلاح و تهیه بذر چغندر قند فعالیتهای خود را در استان آذربایجان غربی آغاز کرد. در بدو فعالیت، بخش در ایستگاه تحقیقات دکتر نخجوانی (کهریز) مستقر بود و کلیه فعالیتهای تحقیقاتی بخش در آن ایستگاه انجام می شد. در حال

حاضر محل اصلی بخش در ساختمان مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی واقع در کیلومتر ۳ جاده ارومیه سلماس واقع است.

رؤسای بخش از زمان تاسیس تاکنون :

- ۱ - مهندس تاج گردون
- ۲ - مهندس تاج گردون
- ۳ - دکتر سیف
- ۴ - مهندس حکمت
- ۵ - مهندس امیری
- ۶ - مهندس بقایی
- ۷ - مهندس حکمت
- ۸ - مهندس پاشاپور
- ۹ - دکتر محمود زاده
- ۱۰ - دکتر علیزاده

ساختار

از نظر ساختار این بخش وابسته به مؤسسه مادری تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر و مؤسسه تحقیقات علوم باغبانی مستقر در کرج می باشد و کلیه برنامه های تحقیقاتی بخش زیر نظر این مؤسسات هدایت و انجام می شود. این بخش مشتمل بر ۵ واحد تحقیقاتی به تبعیت از مؤسسات مادری می باشد.

وظایف

- ۱- تهیه و اجرای طرح های تحقیقاتی به زارعی و به نژادی محصولات زراعی غلات، دانه های روغنی، ذرت و گیاهان علوفه ای، سبزی و صیفی و محصولات باغی شامل سیب، انگور، گلابی، گردو و هسته دارها

- ۲- تهیه و اجرای طرح های تحقیقاتی در جهت تعیین مقاومت ارقام مختلف نباتات زراعی و درختان میوه به خشکی، شوری و سایر تنش های محیطی در قالب برنامه های اصلاحی
- ۳- تهیه و اجرای طرح های تحقیقاتی دیم به منظور ارزیابی و سازگاری ارقام جدید با شرایط منطقه، تهیه و اجرای برنامه های تکثیر نهال و بذور پایه غلات، ذرت و دانه های روغنی در مرکز با تأیید مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر
- ۴- انجام امور مربوط به حفظ و کنترل کیفیت و خلوص بذر
- ۵- نظارت بر اجرای طرح ها و برنامه های علمی تحقیقاتی نهال و بذر مرکز در ایستگاهها و مزارع آزمایشی تابعه
- ۶- ایجاد ارتباط، همکاری و هماهنگی با سایر بخش های تحقیقاتی در زمینه تهیه و تنظیم طرح ها، پروژه ها و اجرای برنامه های مشترک تحقیقاتی مورد نیاز منطقه
- ۷- همکاری کامل در اجرای طرح های تحقیقاتی ملی با مؤسسات تحقیقاتی مادری
- ۸- تهیه و تدوین نتایج تحقیقات و مطالعات انجام شده در قالب گزارشات نهایی، سالیانه و گزارش پیشرفت کار
- ۹- تهیه دستورالعمل های فنی جهت کاشت، داشت و برداشت ارقام اصلاح شده برای منطقه
- ۱۰- جمع آوری بذور و ذخایر توارثی انواع گیاهان زراعی و باغی و ذخیره سازی آنها

اهداف

- اهداف سازمانی این بخش طبق تعاریف انجام شده توسط مؤسسات مادری بوده و عمدتاً به شرح موارد زیر می باشد:
- انجام بررسی های به نژادی و به زراعی و تکنولوژیکی بر روی محصولات مهم زراعی و باغی به منظور بدست آوردن ارقام اصلاح شده نباتات زراعی و باغی برای اقلیم های مختلف استان
 - تعیین نیازهای این ارقام در مناطق مختلف، تهیه هسته های اولیه مورد نیاز بذر و نهال مادری و تعیین سیاستها و خط مشی و نظارت در کار تهیه کنندگان بذر و نهال مورد نیاز کشور
 - تهیه و تدوین پروپوزال پروژه های تحقیقاتی، تعیین خط مشی ها، اهداف، برنامه ها و سیاست های توسعه و بهبود وضعیت تحقیقاتی و تولیدی منطبق با نیازهای استان در بخش و ایستگاه های تابعه
 - نظارت و ارزشیابی طرح ها و فعالیت ها به منظور سنجش میزان کارایی و اثر بخشی آنها در ارتقای ضریب خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی با محوریت تحقیقات بنیادی و کاربردی
 - ساماندهی تولید بذور، لاین، هیبرید و ایزوله در ایستگاه های تحقیقاتی
 - بهرگیری و تدوین ظرفیت های تولیدات باغی، زراعی استان به منظور افزایش ضریب امنیت غذایی کشور
 - اجرای طرح های تحقیقاتی به زراعی و به نژادی غلات، دانه های روغنی، ذرت، علوفه و محصولات باغی بر اساس نیازهای استان در بخش دولتی و خصوصی

– ایجاد ارتباط نزدیک، همکاری و هماهنگی با سایر بخش‌های تحقیقاتی در زمینه تهیه و تنظیم طرح‌ها، پروژه‌ها و اجرای برنامه‌های مشترک تحقیقاتی مورد نیاز منطقه.

– برنامه‌ریزی‌های لازم در راستای تعمق و پویا کردن ارتباط میان بخش‌های اصلاح و بذر، ترویج، آموزش و اجراء به منظور بهبود و تسریع انتقال یافته‌های تحقیقاتی از مزارع و باغات تحقیقاتی به سطح مزارع و باغات کشاورزان

– بهبود سامانه درآمدزایی و افزایش راندمان و مدیریت تلفیقی درآمدزایی و ارائه راهکارهای جدید و موثر در افزایش درآمد علاوه بر راهکارهای موجود مانند فروش نهال، اجاره ادوات و ماشین‌آلات، اجرای پروژه‌های مطالعاتی و تحقیقاتی مستقل یا مشترک برای دستگاه‌های اجرایی، خدمات آزمایشگاهی، قرارداد با دانشگاه‌ها و سایر مراکز تحقیقاتی – علمی جهت اجرای پایان‌نامه‌ها و پروژه‌های دانشجویی، تدریس در دوره‌های آموزشی کارکنان و غیره

– استقرار رویکرد تقاضا محور در نیازسنجی تحقیقات استانی و ملی در بخش

– توسعه تحقیقات در راستای ارتقای کیفیت محصولات

– مشارکت در برپایی سمینارهای استانی و ملی، کارگاه‌های آموزشی و ارتقای دانش فنی، مهارت و توانمندی تولیدکنندگان و بهره‌برداران بخش کشاورزی و تهیه و چاپ بر و شور و نشریات تحقیق – ترویجی

گرایش‌های بخش

در حال حاضر پرسنل بخش در ۷ محور اساسی مشغول فعالیت هستند:

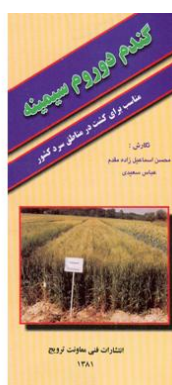
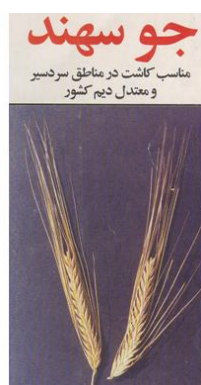
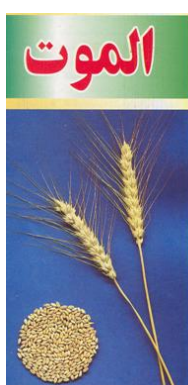
۱- تحقیقات باغبانی

در این گرایش محصولات استراتژیک استان شامل سیب، انگور، گلابی، گردو و هسته دارها در اولویت تحقیقاتی هستند. فعالیتهای تحقیقات در زمینه به نژادی و به زراعی محصولات مذکور در ایستگاه تخصصی تحقیقات کشاورزی کهریز و در باغات منطقه در حال اجرا می باشد.

۲- تحقیقات غلات (آبی و دیم)

در گرایش تحقیقات غلات فعالیتهای اصلی بر روی به نژادی و به زراعی ارقام گندم و جو متمرکز است. تولید لاین و ارقام جدید گندم و جو در یک سیستم روتین و برنامه ریزی شده در این واحد در راس برنامه به نژادی بوده و تحقیقات به زراعی نیز در خصوص ارقام موجود و ارقامی که جدیداً معرفی می شوند در اولویت می باشد. راهبرد تحقیقات دیم در استان تعیین الگوی کشت پایدار در سیستمهای دیم استان با تاکید بر حفظ آب و خاک و افزایش بهره وری آنهاست. تلاش در راستای معرفی ارقام پرمحصول زراعی در شرایط دیم و بهبود روشهای زراعی جهت ارتقای کمی و کیفی محصولات زراعی دیم از اهداف این واحد تحقیقاتی می باشد. از جمله ارقام گندم آبی می توان به گندم پیشگام ، میهن و اروم و در ارقام دیم می توان به گندم اوحدی ، باران ، آذر ۲ و هما اشاره کرد

۳ تحقیقات ذرت و گیاهان علوفه ای
در این گرایش تلاش در راستای بهبود وضعیت کشت ذرت از طریق برنامه های به زراعی و به
نژادی بوده و درمورد سایر گیاهان علوفه ای نظیر یونجه پروژه های تحقیقاتی در حال اجرا می
باشند.

۴ تحقیقات دانه های روغنی

اهمیت محصول آفتابگردان در استان و سایر محصولات زراعی از گروه دانه های روغنی نظیر کلزا و کلرنگ لزوم تحقیق در زمینه این محصولات را نشان می دهد. واحد تحقیقات دانه های روغنی در این مرکز در راستای اهداف تعیین شده به بررسی مسایل و مشکلات تولید دانه های روغنی پرداخته و تلاشهایی در راستای معرفی ارقام جدید انجام شده و ادامه دارد.

۵- تحقیقات حبوبات

نخود از جمله محصولات زراعی با ارزش استان است که عمدتاً به صورت دیم کشت می شود. واحد تحقیقات حبوبات برنامه های مدونی در جهت معرفی ارقام متحمل به انواع تنشهای محیطی

از جمله سرما را در راس برنامه های تحقیقاتی خود دارد.

۶- تحقیقات بانک ژن

این واحد در راستای حفظ ذخایر توارثی گیاهی نسبت به جمع آوری بذور گیاهان مختلف در استان و ذخیره سازی آنها اقدام می نماید. شناسایی گونه های وحشی و اهلی گیاهان موجود در استان و حفظ و نگهداری آنها در بانک ژن و ایجاد بانک اطلاعاتی آنها در جهت شناخت پتانسیلهای آنها برای اهداف اصلاحی از جمله وظایف این واحد است.

۷ تحقیقات سبزی و صیفی

در سالهای گذشته در این گرایش محصولات خانواده کدوئیان (خیار و طالبی) و گوجه فرنگی در اولویت تحقیقاتی بودند. در حال حاضر محصولاتی نظیر گوجه فرنگی، بادنجان و هویج در اولویت کاری بوده و چندین طرح تحقیقاتی در حال تصویب و اجرا هستند.

۸ تحقیقات بیوتکنولوژی

اخیراً واحد تحقیقات بیوتکنولوژی با امکانات مقدماتی و محدود آزمایشگاهی شروع به فعالیت نموده است.

توانمندیهای بخش

- ۱- تولید و اصلاح ارقام جدید متحمل و برتر در محصولات مختلف زراعی و باغی
- ۲- تعیین الگوی کشت محصولات زراعی و باغی در استان
- ۳- تولید تکثیر و فراوری بذور اصلاح شده
- ۴- تولید، تکثیر و عرضه نهالهای سالم و گواهی شده
- ۵- ارزیابی و تعیین خسارات محصولات زراعی و باغی ناشی از تنشهای زنده و غیر زنده
- ۶- مطالعه، طراحی و نظارت بر احداث باغات میوه
- ۷- احیا، اصلاح و حفظ باغات سنتی
- ۸- طراحی، اجرا و تحلیل پروژه های تحقیقاتی
- ۹- مطالعه و تهیه طرح جامع فضای سبز شهری و برون شهری
- ۱۰- مشاوره در خصوص بهبود کمی و کیفی محصولات زراعی، باغی، سبزی و صیفی
- ۱۱- مطالعه، طراحی و نظارت بر احداث انواع بارگاههای بهداشتی و سایر صنایع تبدیلی انگور

۱۲- طراحی و نظارت بر پروژه های فضای سبز

۱۳- مشاوره در خصوص افزایش قابلیت حفظ و نگهداری محصولات پس از برداشت و عرضه خارج از فصل

۱۴- طراحی و نظارت بر احداث گلخانه ها

۱۵- برگزاری کارگاهها، دوره ها و همایشهای آموزشی برای فراگیران در سطوح مختلف کشاورزان، کارشناسان، مروجان، دانشجویان، دانش آموزان و

۱۶- ارزیابی سازگاری محصولات زراعی و باغی در شرایط و اقلیمهای متفاوت استان

۱۷- تعیین معیارهای توسعه زراعتهای جدید در استان